

Stanovisko KBB k obchodovaniu emisií

22.12.2011, Bratislava

V poslednom období bolo zverejnených v médiách množstvo informácií o obchodovaní so skleníkovými plynmi CO₂, hlavne čo sa týka obchodov s AAU.¹

Dovoľujeme si preto zverejniť nasledovné stanovisko Komoditnej burzy v Bratislave.

1. Komoditná burza Bratislava (KBB) od roku 2005 organizuje na Slovensku obchodovanie s emisnými kvótami CO₂ – EUA, AAU, CER a iné. Softwarové prostredie a obchodný systém povoľuje obchodovať na burze emisie vo dvoch záručných systémoch. Prvý systém povoľuje obchodovať vložené emisie oproti vloženým zdrojom na nákup v plnej výške objemov. Druhý systém povoľuje členom burzy obchodovať s objemami 20-násobne vyššími ako zloženými zdrojmi, pričom kontrakt sa musí plniť do 2 pracovných dní.

KBB vznikla v roku 1992 a je v súčasnosti jediná komoditná burza na Slovensku. KBB sa na rozdiel od iných búrz zameriava na fyzickú dodávku tovaru. Je aktívna primárne v organizovaní obchodov s poľnohospodárskymi produktmi aj s termínovým plnením a trhom s emisiami.

2. Poplatky za obchodovanie sú transparentné a vstup k obchodovaniu nečelí zbytočným bariéram. Obchodníci si môžu vybrať typ členstva, kde pri najlacnejšom sa neplatí vstupný poplatok ale je vyšší poplatok za obchodovanie – 0,015 EUR/tn. Pri členstve so vstupným poplatkom 2000 EUR a ročným poplatkom 1000 EUR je obchodovací poplatok 0,001 EUR/tn. Pre porovnanie s poradenským tendrom na AAU, pri predaji 27 mil. AAU by bola provízia pre burzu 30000 EUR.
3. KBB ako jediná regulovaná burza na svete otvorila transparentnú možnosť ponúkať na predaj štátne AAU. Je pochopiteľné, že v burzových systémoch nie je možný ani náznak korupčného systému, pretože burzové poplatky sú stanovené na minimálnu cenu. Nezapojili sme sa do súťaže o poradenstvo z dôvodu, že burza nie je obchodník a požadovať od obchodnej platformy zloženie záruky vo výške 200 tis. EUR, čo ďaleko presahuje burzové poplatky z obchodovania je neprijateľné. Firma Carbon Redux vyhrala tender s ponúknutou cenou viac ako 300000 EUR, ale ako je na Slovensku zvykom, verejné tendre sa nastavujú pred ich začiatkom, tak aby boli konkurenti odstavení. Ak by nebola podmienka v tendri na finančnú záruku, **Slovenská Republika** by mohla **ušetriť 90%** z poplatkov pre

¹ <http://ekonomika.sme.sk/c/6191179/nagy-ukazal-dokazy-pri-emisiach-nepochybil.html>

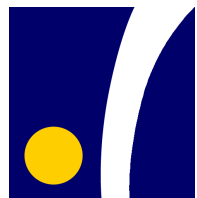

sprostredkovateľov, a navyše by mohla verejnou aukciou na transparentnej burze **očistiť svoje meno** voči zahraničiu po kauze InterBlue.

4. Cena AAU. Je logické, že cena je určitým spôsobom závislá od cien EUA a CER na európskom trhu, pretože EUA sú určitou formou odvodené jednotky od AAU a jednotky CER je možné priamo odovzdávať namiesto AAU. Dokonca pri normálnom transparentnom obchode by sa tieto ceny mohli vyrovnáť, pretože ceny EUA odrážajú skutočné náklady počas procesu výroby na ekonomickú výhodnosť platby za chýbajúce emisie emitentom. V poslednom roku bola cena EUA na minime okolo 6 Eur, dnes je aktuálna cena cca 8 Eur. Predpovede vývoja hovoria o možnom poklese až na úroveň 2 – 3 Eur, pričom cena v roku 2013 by sa mohla pohybovať na úrovni 16 – 30 Eur. Takže keď zväžíme doterajšie informácie, kde ceny AAU kryté zelenými projektmi sa pohybovali asi o 1/3 pod ceny EUA, je jednoduché predpokladať predajnú cenu AAU. Je však zarážajúce, že ani jeden štát zatiaľ nevstúpil do transparentného burzového systému obchodovania, čo vytvára silný tlak na korupčné správanie z jednej, alebo z druhej strany. Preto sa vôbec nečudujeme, že vznikla spoločnosť InterBlue, alebo dnes bola pri poradenstve úspešná spoločnosť, ktorá má v registri niekoľko dní údaj, že takýto druh obchodovania môže realizovať.
5. **Aukčná platforma od r. 2013.** Komoditná burza Bratislava – ako regulovaná burza má silný záujem uchádzať sa o Európsky tender jednotnej aukčnej platformy v treťom obchodovacom období pre emisné kvóty. V tomto tendri súperí s burzami ako je BlueNext², alebo ECX. Softwarové prostredie máme už z veľkej časti spracované a časť spotového obchodovania je už dokonca otvorená a sfunkčnená v systéme Carbonplace.eu .

Výherca tohto tendra bude prevádzkovať platformu, cez ktorú jednotlivé štáty Európskej únie budú predávať povolenky na vypúšťanie CO₂. Každý rok (2013-2020) sa zobchoduje približne jedna miliarda EUA, čo pre objem finančných prostriedkov znamená tok cca **10 miliárd EUR**, čo je zhruba objem celého štátneho rozpočtu Slovenskej Republiky. Pri osobných konzultáciách sme boli zhrození, že zamestnanci ministerstva Životného prostredia SR nám v tejto veci dali stanovisko, že všetky prístupové rokovania smerujúce k vyhláseniu tendra sú utajované, pričom sme mali pocit, ako keby nebol z ich strany záujem, aby bola jednotná aukčná platforma na Slovensku. Nakoniec to potvrdzuje aj fakt, že predaj AAU sa realizuje prostredníctvom poradcov, pričom stačí veľmi jednoduchý pokyn na transparentný predaj v obchodnom systéme burzy na štátom regulovanej slovenskej komoditnej burze. Je vecou Ministerstva, aby dokladovalo zákonnou legislatívou, že zdroje za predané emisie budú automaticky použité na zelené projekty v Slovenskej republike. Žiadne výhovorky na zahraničné renomé KBB na to nemá vplyv, jedná sa o renomé Slovenskej

² BlueNext je Francúzska burza, ktorú vlastní NYSE a Caisse des Depots – najväčšia Francúzska banka ktorú vlastní Francúzsky štát.

KOMODITNÁ BURZA BRATISLAVA

republiky konkrétnych jeho zástupcoch na ministerských postoch. Mimočodom, klienti KBB v oblasti emisií sú väčšinou spoločnosti zo zahraničia – prakticky zo všetkých štátov EU.

Touto cestou by sme chceli vyzvať na súčinnosť s KBB všetky kompetentné ministerstvá, t.j. ministerstvo životného prostredia, ministerstvo financií, ministerstvo hospodárstva SR a Národnú banku Slovenska, aby sa spôsob obchodovania s emisiami dostal na transparentnú a korupčne nenapadnutelnú úroveň a prispeli tak k presadeniu jednotnej aukčnej platformy na Slovensku ako lídrovi, ktorý prvý vo svete otvoril sekciu obchodovania s AAU.